

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 29 ԱՊՐԻԼ, 2019

ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ԱՊՈԹՔ

(միասնաբար արտասանուած)

Իմաստութիւն Հօր Յիսուս, Կուր ինձ իմաստութիւն Կբարիս խորհել եւ խօսել եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի բանից եւ ի գործոց փրկեա Կիս. եւ ողորմեա քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս: Ամէն:

ՍԱՂՄՈՍ 143

ՈՂԲ ԵՒ ԶՂՋՈՒՄ

Տէր, լսէ իմ աղօթքս, դուն՝ որ հաւատարիմ ես՝ ականջ դիր աղաչանքներուս, դուն՝ որ արդար ես՝ պատասխան տուր ինձի: Ես քու ծառադ եմ, զիս դատաստանի մի՛ ենթարկել, որովհետեւ չկայ կենդանի արարած մը որ քու դիմացդ արդարանայ: Թշնամին զիս հալածեց, կեանքս հողին հաւասարցուց, եւ զիս խաւար աշխարհին բնակիչ դարձուց, արդէն մեռած մարդոց պէս: Զոգիս խռովքի մէջ է, սիրտս կը սուսկայ: Կը յիշեմ անցեալ ժամանակները, կը խորհիմ քու բոլոր գործերուդ մասին, կը խոկամ ըրածներուդ մասին: Ձեռքերս քեզի կ'երկարեն օգնութեան համար. ծարաւ հողի պէս՝ հոգիս ծարաւ է քեզի: Շուտ ըրէ, Տէր, պատասխան տուր, հոգիս արդէն կը մարմնի, ինձնէ երես մի՛ դարձներ, մի՛ ձգեր որ ողջ-ողջ գերեզման իջնեմ: Ամէն առաւօտ ինձի սերդ լսել տուր, որովհետեւ ես քեզի վստահել եմ: Ահա քեզի կը դիմեմ, ցոյց տուր՝ ինչ ձեւով կ'ուզես որ ապրիմ: Տէր, ազատէ զիս թշնամիներէս, ես քեզ իմ ապաւէնս դարձուցի: Քու կամքդ կատարել սորվեցուր ինձի, որովհետեւ իմ Աստուածս ես դուն. քու բարի Զոգիդ զիս ուղիղ ճամբով թող առաջնորդէ: Տէր, քու անունդ փառաւորելու համար՝ ազատէ կեանքս. դուն՝ որ արդար ես, այս նեղութենէն դուրս բեր իմ անձս: Ինձի հանդէպ սերդ ցոյց տուր. թշնամիներս ոչնչացուր, բնաջնջէ բոլոր անոնք որոնք ինձի նեղութիւն կու տան, որովհետեւ քու ծառադ եմ ես:

ՇԱՐԱԿԱՆ ԱՊՈԹՔ

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:

Ամենասուրբ Երրորդութիւն, տուր աշխարհիս խաղաղութիւն:

Եւ Հիւանդաց բժշկութիւն, ննջեցելոց աղքայութիւն:

Արի Աստուած Հարցն մերոց, որ ապաւէն ես նեղելոց:

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Յիսուս Փրկիչ մեզ ողորմեա:

*Պահապան ամենայնի Քրիստոս,
աջ քո հոովանի լիցի ի վերայ իմ՝ ի տուէ եւ ի գիշերի,
ի նստիլ ի տան, ի գնալ ի նանապարհ,
ի ննջել եւ ի յառնել, զի մի երբեք սասանեցայց.
եւ ողորմեա՛ քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:*

ՕՐՈՒԲԱՆ ՆԻԲԹԸ

ՄԱՐԳԱՐԷՈՒԹԻՒՄ ԵՐԵՄԻԱՅԻ

4:1-18

ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ ԿՈՉ (4:1-4)

Մեղքին, յանցանքին ու անօրէնութեան դիմաց, Աստուծոյ կողմէ դարձի ու ապաշխարութեան կոչ ժողովուրդին: Կը նշանակէ, այնքան ապեն որ կայ առիթը, ժամանակը աւելի լաւ է վերադառնալ:

Այսպէս կ'ըսէ Տէրը. **«Եթէ ինձի դառնաս»** (1 հմբ): Մի՛ գուցէ Իսրայէլը դառնայ իր սխալ ընթացքէն, բայց հարցը պարզապէս դառնալ մը չէ, այլ հիմնականին մէջ Աստուծոյ դառնալ: Եւ այդ դարձը ըլլայ ճշմարտութեան եւ արդարութեամբ Տէրը ճանչնալ եւ ընդունիլ իբրեւ Կենդանի Աստուած: Որովհետեւ ինչպէս պիտի ըսէ Առաքեալը դեւերն ալ կը հաւատան Աստուծոյ ու կը սարսափին, բայց դարձ չունին: Ուրեմն, ոչ թէ պարզապէս դադրին անօրէնութիւն գործելէ, այլ՝ վերադառնան Աստուծոյ եւ գիծնք ընդունին իբրեւ Կենդանի ու ճշմարիտ Աստուածը, որ փարբեր է միւս բոլոր չաստուածներէն ու կուռքերէն:

Իսկապէս Աստուծոյ հայրական սէրն ու հոգածութիւնը այնքան մեծ է Իր ժողովուրդին նկատմամբ, որ հակառակ այդ ժողովուրդին անօրէնութեան, Աստուած փակաւին առիթ կու տայ, որպէսզի դառնան, եւ Ինք փրկէ զիրենք: Ահա Տէրը կոչ կ'ընէ ըսելով. **«Չմշակուած երկիրներ հերկեցէք ձեզի, ու փուշերու մէջ մի՛ ցանէք»** (3 հմբ): Հողագործի պարկերով, երկիրը, հողը պէտք է հերկել, փուշերէ մաքրել, որպէսզի առողջ սերմնահատիկը ցանուի պտուղ փալու համար, այլապէս, Քրիստոսի փրկած օրինակին համաձայն, Սերմնացանի առակը, հոն ուր որ փուշեր կային, այնքան սերմնահատիկը խեղդեցին: Սերմնահատիկը, այս պարագային Աստուծոյ խօսքը իբրեւ այդպիսին պէտք է որ պարարտ ու պարբաստ հողի մէջ իյնայ: Հերարքքականօրէն այսպէս երկիրը հերկելը ուրիշ բան չէ եթէ ոչ իրենց մարմինները, այսինքն՝ այն ինչ բան որ պղծած են, պէտք է որ մաքրուին այդ բոլորէն, եւ իրենք են հերկողը: Այլապէս զիտենք, որ հողը հերկողը եզր կամ մեքենան կ'ըլլայ, այս պարագային իրենք պէտք է որ հերկեն երկիրը, այսինքն՝ հեռու մնան ամէն փեսակի պղծութենէ: Իսկ փուշերը, ինչպէս առակին մէջ, եթէ արգելքներ են, այսպէս եւս արգելքները պէտք է վերացնեն, որպէսզի կարենան Աստուծոյ պարգամը լսել եւ գործադրել, պտուղ փալու իմաստով, այլապէս, փուշերը արգելք պիտի ըլլան պտուղ փալու:

Շարունակելով պարգամը Տէրը կ'ըսէ. **«Տիրոջը թլփապուեցէք եւ ձեր սրտի անթլապութիւնը վերցուցէք»** (4 հմբ): Մէկ այլ ուրիշ համեմատական մը կ'ըսէ Տէրը, այս անգամ օգտագործելով այն պարուերը, որ արդէն իւրաքանչիւր արու գաւակը 8 օրեայ կարարած էր այդ պարուիրանը թլփապութեան: Բայց այսպէս մարմնաւոր թլփապութեան մասին չէ, չնայած այդ մարմնաւոր թլփապութեան պարուերն ալ փրուեցաւ, որպէսզի անով յիշէին սրտի, մտքի ու հոգի թլփապութիւնը: Ինչպէս մարմնաւոր թլփապութեան պարագային մարմինէն բաժին մը կտրել եւ հեռացնել էր, նոյնպէս ալ հոգեւոր թլփապութեան պարագային հոգիէն դուրս վանել այն բաժինները, որոնք այսպէս կոչուած աւելորդաց են: Քրիստոս նոյնը պիտի ըսէր. **«որովհետեւ ամէն չար խորհուրդները սրտէն կ'ելլեն»** (Մատթ 15:19): այս բոլորը, որպէսզի չըլլայ թէ Աստուծոյ բարկութիւնը բորբոքի: Բայց այդ բորբոքումը ի գուր փեղ, կամ անփեղի բորբոքում մը չէ, այլ իրենց չարութեան ու չար գործերու պարճառով: Ազդարարութիւն մըն է, որ կրնայ խիստ ըլլալ ու խիստ է, բայց ուրիշ բան չէ եթէ ոչ Աստուծոյ սիրոյ արարա-յայտութիւնը, զալիք այն մեծ կորստիւն ու հարուածէն, որ Աստուծոյ բարկութեան կրակն, որ ոչ ոք կրնայ մարել: Պօղոս Առաքեալի բացատրութեամբ, Աստուծոյ խրատը մի արհամարհէր, որովհետեւ եթէ կը խրատե ու կը յանդիմանէ, կը նշանակէ որ իբրեւ Հայր քեզ կը սիրէ (Եբր 12:6): Ուրեմն, դարձի գալու ազդարարութիւն եւ հրաւեր կոչ մըն է, որպէսզի աւարտին չկորստին: Որովհետեւ վերջին դարաստիկին որ հասնին ազատող պիտի ըլլայ: Հիմա որ առիթը մեր ձեռքն է, պիտի ըսէ Պօղոս Առաքեալ բարիք գործենք, Աստուծոյ վերադառնանք:

ՅՈՒՂԱՅ ԳՐԱԲՄԱՆ ՍՊԱՌՆԱԼԻՔԻ ՏԱԿ (4:5-12)

Ահա Տէրը կ'ազդարարէ թէ ինչ կը սպասուի, անոր համար ալ կ'ըսէ. «**պարմեցէք, քարոզեցէք, ըսէք, փող հնչեցուցէք, բարձրաձայն աղաղակեցէք**» (5 հմր): Աստուած Իր ձայնը, պարգասը լսելի դարձնելու համար փարբեր-փարբեր միջոցներ կ'օգտագործէ, եւ կոչ կ'ընէ որպէսզի «**պարսպապար քաղաքներ մտնեն**» (5 հմր), որովհետեւ «**չարիք ու մեծ կոտորած պիտի բերեմ հիւսիսէն**» (6 հմր): Արքայապալապալանը այնպէս մըն է որ կարծէք բերողը Աստուած Ինք է: Այս բոլորը Կ'ունենան, «**քու ճամբաներդ եւ գործերդ բերին քու վրադ. ասիկա քու չարութիւնդ է**» (18 հմր): Այդ գալիք հարուածը երկիրը աւերակ պիտի ընէ, քաղաքները պիտի աւերուին, բնակիչ պիտի չմնայ: Ուրեմն ինչ ընել. Տէրը կը պատուիրէ. «**Քուրձ հագնին, սուգ ընելով ողբան, որպէսզի Նիւուէացիներուն նման, Աստուծոյ բարկութիւնը իրենցմէ հեռանայ**» (8 հմր): Այնպիսի ահաւոր վիճակ կը սպասուի, որուն դիմաց թագաւորին սիրը պիտի հապնի: Քահանաները պիտի յիմարանան: Մարգարէները, այս պարագային՝ սուր մարգարէները, պիտի ապշին:

Այս բոլորի դիմաց, այնպէս կը ներկայացնեն վիճակը, որպէս թէ Աստուած խոսքացաւ ըսելով. «**Ձեզի խաղաղութիւն պիտի ըլլայ, մինչդեռ սուրը անոնց հոգին հասաւ**» (10 հմր): Բայց այդպէս չեղաւ: Այս խօսքերուն նմանօրինակ արքայապալապալան ունի նաեւ Քրիստոս, երբ կ'ըսէ. «*Ես չեկայ խաղաղութիւն բերելու, այլ՝ սուր*» (Մարթ 10:34): Իրենց արարքները այնքան խորացած էին, որ կը փորձէին զԱստուած մեղադրել, առանց անդադառնալու, թէ իրենց չարութիւնն է որ այսպիսի վիճակի մէջ են:

ՅՈՒՂԱՅ ԹՇՆԱՄԻՆԵՐՈՎ ՇՐՋԱՊԱՏՈՒՄԾ (4:13-18)

13 համարը կը պարկերացնէ թշնամիին գալու եղանակը, թէ ինչպիսի ուժգնութեամբ եւ վայրագութեամբ պիտի գայ: Բայց ինչպէս կարելի է ազարիլ այս վիճակէն: Միայն ապաշխարութեամբ եւ վերադարձ առ Աստուած: Միակ ճանապարհը՝ ապաշխարութիւն: Անոր համար ալ 14 համարը կ'ըսէ. «**Ով Երուսաղէմ, սիրտդ չարութենէ լուս, որպէսզի փրկութիւն գտնես**»: 15 համարը կը ներկայացնէ աշխարհագրական դիրքը թէ ուրկէ պիտի գայ թշնամին «**Դանէն լուր եւ Եփրեմի լեռնէն թշուառութիւն լսել կու տայ**», որոնք հիւսիսի շրջանը կը ներկայացնեն: Իսկ 18 համարը կու գայ ցոյց տալու թէ այս բոլորի պարճառը ուրիշ բան չէ եթէ ոչ իրենց ցանածը: Ժողովրդային բացաբարութեամբ. «**ինչ որ ցանես պիտի հնձես**»: «**Այս բաները քու ճամբաներդ ու գործերդ բերին քու վրադ. ասիկա քու չարութիւնդ է, որովհետեւ մինչեւ քու սիրտդ հասաւ**»: